

Flygtnings vej fra grænsen til et job i Danmark

Dette notat giver et overblik over de mange forskellige instanser og indsatser, den enkelte flygtning møder på sin vej, fra han/hun krydser den danske grænse og til det første job.

Hvad er en asylansøger?

En asylansøger er en udlænding, som søger om ret til at opholde sig som flygtning i et andet land og blive beskyttet af dette land, men som endnu ikke er anerkendt som flygtning.

Hvad er en flygtning?

En flygtning er en person, hvis ansøgning om asyl er imødekommet, og som derfor har fået opholdstilladelse som flygtning. Der er to typer flygtninge:

Konventionsflygtninge: En konventionsflygtning er en flygtning, som anses for omfattet af FN's Flygtningekonvention. Ifølge konventionen er flygtninge personer, som har en velbegrundet frygt for forfølgelse på grund af race, religion, nationalitet, tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller politiske opfattelser. Denne gruppe er langt den største gruppe.

Kvoteflygtning: Kvoteflygtninge udvælges af FN og Udlændingestyrelsen i lejre rundt om i verden. Kvoteflygtninge skal ikke søge om asyl, når de kommer til Danmark, da de får opholdstilladelse i forbindelse med udvælgelsen.

Kommunerne aftaler indbyrdes kvoter for, hvordan nye flygtninge skal fordeles. Det gælder både i forhold til kvoteflygtninge og konventionsflygtninge. Hvis kommunerne ikke kan blive enige, fastsætter Udlændingestyrelsen kvoterne. Formålet med kvoterne er at sikre, at flygtninge bliver fordelt jævnt over hele landet. Hvilke kommuner, der skal modtage flygtninge til integration, skifter henover årene.

Hvad sker der, når asylansøgeren har passeret grænsen?

Enhver udlænding, der opholder sig i Danmark kan indgive en ansøgning om asyl i Danmark. En ansøgning om asyl indgives til politiet.

Dette sker ved personlig henvendelse på en politistation i Danmark eller ved personlig henvendelse i et modtagecenter.

Typisk vil det foregå ved at flygtningen kontakter politiet ved den dansk-tyske grænse, i Kastrup Lufthavn eller hos Københavns Politi på Hovedbanegården.

Hvad sker der, når asylansøgeren anmoder om asyl?

Asylansøgeren registreres og får taget foto og fingeraftryk af politiet. Asylansøgerne indkvarteres herefter i et asylcenter.

Hvis der er tale om konventionsflygtninge, der møder op ved grænsen, vil politiet typisk sørge for tog/busbilletter og en rejsevejledning til det relevante modtagecenter.

Hvis der er tale om kvoteflygtninge, vil der i lufthavnen både være medarbejdere fra Udlændingestyrelsen og medarbejdere fra den konkrete modtagerkommune, der tager imod og sørger for, at flygtningene bliver transporteret til den respektive kommune.

Efter registreringen hos politiet begynder sagsbehandlingen hos Udlændingestyrelsen.

Hvordan bliver asylansøgeren henvist til og modtaget i et asylcenter?

Asylansøgere, der opholder sig her i landet, skal være indkvarteret i et asylcenter, mens deres sag bliver behandlet. Det samme gælder personer, som har fået endeligt afslag på deres asylsag, indtil de udrejser eller udsendes.

Der findes forskellige centre:

- modtagelsescentre for ny-ankomne asylansøgere
- opholdscentre for asylansøgere, som får deres sag behandlet her i landet
- udsendelsescentre for personer, som har fået endeligt afslag på deres asylsag, og derfor skal udrejse eller udsendes
- særlige centre for blandt andet uledsagede mindreårige asylansøgere og asylansøgere med særligt behov for omsorg, fx alvorligt syge personer

Det er Udlændingestyrelsens (dvs. statens) opgave at sørge for indkvartering på asylcentre. Opgaven løses i samarbejde med en række aktører, der står for den daglige drift af asylcentre.

Aktørerne er Røde Kors, Jammerbugt Kommune, Thisted Kommune, Vesthimmerlands Kommune, Langeland Kommune, Tønder Kommune og Bornholms Regionskommune. På Bornholm sker asylcenterdriften i partnerskab mellem Røde Kors og Bornholms Regionskommune.

Pr. 14. januar 2016 er der 94 asylcentre, herunder 7 modtage- og eller udrejsecentre, 14 børneindkvarteringscentre samt 2 omsorgscentre, hvor der også er særlig indkvartering for kvinder.

Når asylansøgeren er ankommet til modtagecentret, bliver vedkommende indkvarteret og vil få udbetalt penge til de daglige udgifter som mad, hygiejneartikler mv. Beløbet afhænger af alder og familiestørrelse. Udgifter til logi, de kontante ydelser og sundhedsydelse dækkes af Udlændingestyrelsen.

Asylansøgeren har pligt til at udføre opgaver i asylcentret, f.eks. rengøring og skal deltage i undervisning på gennemsnitligt 10 timer pr. uge i dansk og viden om det danske samfund.

Hvad sker der i Udlændingestyrelsen?

Kort tid efter asylansøgeren er blevet indplaceret i asylcentret, indkalder politiet vedkommende til et forhør for at afklare identitet, personlige forhold og rejserute.

Dernæst tager Udlændingestyrelsen stilling til, om ansøgningen skal behandles i Danmark eller et andet land. Det er reglerne i den såkaldte Dublin-forordning, der bestemmer, om Danmark skal behandle ansøgningen. Dublin-forordningen gælder i EU-medlemsstaterne, Norge, Schweiz, Island og Liechtenstein og skal sikre, at en asylansøgning, der indgives i et af disse lande, kun behandles af ét land. Forordningen skal også sikre, at der altid kan findes et land, der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning.

Hvis ansøgningen skal behandles i Danmark, får asylansøgeren hjælp til at udfylde et asylansøgningsskema og bliver indkaldt til en samtale med Udlændingestyrelsen, som derefter tager stilling til, om ansøgeren er berettiget til asyl eller ej. Afhængigt af sagens forløb kan asylansøgerne blive indkaldt til flere møder i Udlændingestyrelsen, inden Styrelsen træffer deres afgørelse.

Så længe en asylansøger ikke har fået godkendt sin ansøgning, kan vedkommende dokumentere sig ved et white card, som er et bevis på, at vedkommende har tilladelse til at opholde sig i Danmark, mens sagen behandles.

Hvad sker der, når asylansøgeren får godkendt sin ansøgning om asyl?

Når ansøgningen om asyl er imødekommet, skifter asylansøgeren status til flygtning, og flygtningen får nu udstedt en midlertidig opholdstilladelse.

På baggrund af de årligt fastlagte fordelingskvoter kommunerne imellem træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, i hvilken kommune flygtningen skal boligplaceres. Den udpegede kommune har herefter ansvaret for integration af den ny ankomne flygtning.

Senest en måned efter flygtningen er ankommet til kommunen, skal kommunens jobcenter og flygtningen underskrive en integrationskontrakt.

Hvad sker der, når flygtningen møder op i en kommune første dag?

Modtagelsen af flygtninge er forskellig fra kommune til kommune. Typisk vil kommunen starte med at få registreret oplysninger om flygtningen og sikre, at vedkommende får tildelt en kontaktperson i kommunen.

Hvordan får flygtningen tildelt en bolig?

Kommunen skal anvise flygtningen en bolig. Hvis en kommune ikke kan finde en passende bolig, kan kommunen søge om lov til midlertidig indplacering. Det kan f.eks. være på hoteller, vandrehjem eller på campingpladser.

Kommunen sørger nu for, at flygtningen kan flytte ind i boligen, og i samarbejde med frivillige eller Røde Kors bliver flygtningen herefter introduceret til kommunen og den konkrete by, vedkommende skal bo i.

Flygtningen kan almindeligvis ikke flytte til en anden kommune under integrationsprogrammet, med mindre det godkendes af tilflytningskommunen.

Hvilken ydelse får en flygtning?

Pr. 1. september 2015 er reglerne for hvornår og hvor meget udlændinge kan modtage i offentlige ydelser ændret. Ændringerne betyder, at man lovligt skal have opholdt sig i Danmark i sammenlagt 7 af de seneste 8 år for at modtage kontant- eller uddannelseshjælp på danske vilkår. Personer der ikke opfylder disse kriterier kan i stedet modtage integrationsydelse.

Månedlige satser for hhv. integrationsydelse og kontanthjælp, afhængig af familietyper, 2015

	Integrationsydelse	Fuld kontanthjælp
Hjemmeboende under 30 år uden børn	2.562	3.374
Enlige uden børn	5.945	10.849
Giftte/samboende uden børn	11.890 (5.945 x 2)	21.698 (10.849 x 2)
Enlige med barn/børn	11.888	14.416
Par med barn/børn	16.638 (8.319 x 2)	28.832 (14.416 x 2)

Hvordan kommer flygtningen i beskæftigelse?

Beskæftigelsesindsatsen varetages af jobcentrene i landets 98 kommuner.

Alle flygtninge og familiesammenførte udlændinge, som er berettiget til integrationsydelse, er omfattet af et integrationsprogram, hvor de skal deltage i danskundervisning og beskæftigelsesrettede tilbud bestående af vejledning og opkvalificering, virksomhedspraktik eller ansættelse med løntilskud. Det vil sige, at de modtager de samme tilbud, som er gældende for øvrige på offentlig forsørgelse. Den eneste forskel er at rimelighedskravet i forhold til hvor mange ansatte, der må være i støttet beskæftigelse, ikke gælder, når flygtninge ansættes i løntilskudsjob.

Introduktionsprogrammet har en varighed på max 3 år. Danskundervisning kan dog som led heri vare op til 5 år, hvis der er behov for det.

Integrationsprogrammet skal i gennemsnit have et omfang af 37 timer pr. uge (inkl. forberedelse). Formålet med integrationsprogrammet er at få flygtningen i beskæftigelse og hel eller delvis selvforsørgelse. Programmet skal tilpasses den enkeltes forudsætninger, så vedkommende kan gennemføre programmet hurtigst muligt, og tilbuddene må ikke stå i vejen for udlændingens mulighed for at varetage et arbejde. Et typisk forløb kan være følgende:

- Afklaringsamtale omkring kompetencer og ønsker til jobtype
- Udarbejdelse af cv
- Henvisning til Anden Aktør eller egne jobsøgningsforløb parallelt med henvisning til sprogskole
- Fremmøde i jobcentrets aktiveringssteder / aktiveringshuse
- Opstart i opkvalificerings- eller vejledningsforløb
- Opstart i virksomhedspraktik
- Opstart i løntilskud
- Henvisning til ordinært job

Hvor længe er flygtningens opholdstilladelse gyldig?

En opholdstilladelse meddeles for 1 eller 5 år, afhængig af den konkrete flygtningens beskyttelsesstatus i forhold til om vedkommende risikerer dødsstraf, tortur eller anden forfølgelse i hjemlandet.

Tidsfrister i indsatsen

Der er ingen faste frister for, hvor lang sagsbehandlingstiden må være i fm. behandling af asylansøgninger. Asylsager deles op i tre typer ansøgninger hhv. almindelig procedure, åbenbart grundløs procedure og åbenbart grundløs haster procedure. Værdigheden af sagsbehandlingen afhænger af den enkelte asylansøgers konkrete situation og er fastlagt ud fra et princip om, at sagen skal afklares hurtigst muligt.

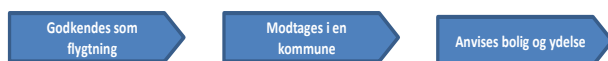
Der er dog tidsfrister for indsatsen for flygtninge, når flygtningen henvises til kommunen. Her må der max gå en måned fra ankomst, til der foreligger et integrationsprogram for max tre år.

Procesforløb fra ankomst til grænsen til et job i Danmark

Trin 1: Aktiviteterne sker indenfor den første uge efter ankomst



Trin 2: Aktiviteterne iværksættes indenfor et par måneder til op til et år



Trin 3: senest en måned efter ankomst i kommunen iværksættes



Trin 4: Afhængigt af flygtningens kompetencer og helbred iværksættes aktiviteter typisk 1½ måned fra ankomst til flere år efter ankomst

